

5. Пархомчук О.О. Бухгалтерський облік і контроль операцій з резервами підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / О. О. Пархомчук. – Житомир, 2011. – 23 с.

6. Петренко Н.І. Удосконалення обліку резервів майбутніх витрат і платежів / Петренко Н.І., Пархомчук О.О. // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць. / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Випуск 2 (20). / Відповідальний редактор д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ЖДТУ, 2011. – С. 385-396.

7. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page22>. – Назва з екрану.

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0085-00> – Назва з екрану.

9. Сидоренко О.О. Обтяжливі контракти: сутність, класифікація та окремі аспекти обліку /О.О. Сидоренко, Т.В. Кулик // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 10. – С. 23-28.

Скосир Ю. М., канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту,
Сидоренко О. О., канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)
e-mail: yuriyskosyr@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З УХИЛЕННЯМ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ

Ухиленням від сплати податків вважається умисне ухилення від сплати податків, що здійснене посадовою особою підприємства або особою, що займається підприємницькою діяльністю, якщо їх дії призвели до ненадходження податків та обов'язкових платежів у значних розмірах.

Значним вважається розмір грошових коштів, що перевищує в тисячу разів встановлений законодавством неоподатковуваний мінімум доходів громадян. В 2016 році ця сума становить 689 000,00 грн.

Основні завдання експертизи полягають у наступному:

- встановити факти порушення законодавства, що призвели до заниження розміру сплачених податків;
- підтвердити розмір матеріального збитку, який був нанесений державі;
- встановити обставини, які сприяли ухиленню від сплати податків;
- встановити осіб, які несуть відповідальність за повноту та правильність нарахування податків та зборів.

Особливість даних правопорушень полягає в тому, що вони відображені в первинних документах, облікових реєстрах, фінансовій та податковій звітності. Для зменшення бази оподаткування первинні документи та звітність підприємств складається з порушенням вимог ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової та податкової звітності.

Основні документи, що можуть містити інформацію про здійснені порушення:

- документи з обліку касових та розрахункових операцій (прибуткові та видаткові ордери, касові книги, банківські виписки);
- документи з обліку товарно-матеріальних цінностей (прибуткові, видаткові накладні, товарно-транспортні накладні, картки складського обліку, звіти товарно-матеріальних осіб);
- документи з нарахування та виплати заробітної плати та розрахунків за цивільно-правовими договорами;
- накази, розпорядження, протоколи загальних зборів;
- бухгалтерські звіти, фінансова та статистична звітність, податкові декларації.

Перевірка та співставлення даних вищеперерахованих документів дозволяє виконати всі завдання, що стоять перед експертами. Але дуже часто відсутність бухгалтерської документації не дозволяє правильно розрахувати збиток, який був завданий державі, та встановити всі обставини вчинення злочину.

Висновок: Розкриття злочинів, що пов'язані з ухиленням від сплати податків на сьогодні є основним напрямом роботи державних фіскальних органів. Але велике значення також має вдосконалення податкового законодавства та ефективне використання податкових находжень.

Список використаних джерел:

1. Податковий Кодекс України – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Якимчук Ю. Ю. Ухилення від сплати податків в Україні: особливості проблеми та шляхи подолання [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Якимчук // Ухилення від сплати податків в Україні: особливості проблеми та шляхи подолання : Сучасні тенденції державних фінансів. – 2013. – Режим доступу : <http://libfor.com/index.php?do=cat&category=stfin2013>.

Тертишнік І. М., студентка 4 курсу,
група ОА-131, обліково-економічний факультет
Науковий керівник: **Волот О. І.**, канд. екон. наук, доцент
Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)
e-mail: e_volot@ukr.net

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ МОДЕЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

Система бухгалтерського обліку будь-якої країни формується під впливом різноманітних чинників і є результатом розвитку соціально-економічного, суспільно-правового та політичного середовища. При цьому посилення міжнародних зв'язків, глобалізаційних процесів в економіці потребують гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку. Тому в багатьох країнах спостерігається подібність моделей обліку [1].

Моделювання не можна розглядати як новий елемент методу бухгалтерського обліку. Його треба трактувати як новий етап у розвитку науки про бухгалтерський облік, новий ступінь узагальнення, який дозволяє глибше і краще осмислити вже відомі в обліку методи, а також одержати можливість для розкриття невідомих раніше закономірностей, для визначення нових шляхів його розвитку [2].

Питання застосування моделей і методу моделювання в бухгалтерському обліку висвітлювали у своїх працях як вітчизняні вчені: В.М. Жук, Ф.Ф. Бутинець, М.Г. Чумаченко, В.Г. Швець, М.М. Шигун та ін., так і зарубіжні дослідники: Я.В. Соколов, О.Д. Шеремет, В.Б. Івашкевич та ін.

Економісти М.Р. Метьюс, М.Х.Б. Перера вважають, що порівняльний аналіз систем і методів бухгалтерського обліку дозволяє визначити типові моделі розвитку обліку, що має особливе значення для кращого розуміння можливостей їх зміни під впливом факторів навколишнього середовища, для передбачення проблем, з якими може зіткнутися країна, а також для вибору допустимого рішення на основі досвіду країн з подібними моделями бухгалтерського обліку [3].

У країнах зі схожими соціально-економічними умовами системи обліку мають багато спільного, що дозволяє узагальнити їх в певні моделі обліку. У зв'язку з цим виділимо основні моделі бухгалтерського обліку та розглянемо коротко основні риси кожної з них.

Для британо-американської моделі (Великобританія, Австралія, США, Канада, Індія, Нідерланди, Пакистан, Мексика та ін.) є характерними: